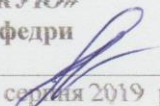

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
Стрітьсвич Т.М.
«30» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Галузь знань **02** Культура і мистецтво

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність: **023** Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація

Освітня програма: **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,**
реставрація

Факультет **Мистецький**

Форма навчання: **Денна**

2019–2020 навчальний рік

Робоча програма **ІСТОРІЯ ОБРАЗОВОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА** для студентів за спеціальністю: **023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація**

Розробники: Кириченко О.І., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Протокол від «30» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

(підпис)

Стрітьсвич Т.М.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
Блоків/модулів – 2	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (шифр і назва)	Рік підготовки	
Розділів – 8: V семестр – 5; VI семестр – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
(назва)		5-й	6-й
Загальна кількість годин – 120		Вид контролю:	
		диф. залік	екзамен
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 3	Освітньо-професійний рівень: Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		12 год.	14 год.
		Практичні, семінарські:	
		16 год.	12 год.
		Лабораторні:	
		год.	год.
		Самостійна робота:	
		28 год.	32 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	год.
Консультації:			
4 год.	2 год.		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 60%

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в ознайомленні з ключовими питаннями розвитку образотворчого мистецтва, з термінологією та основними теоретичними поняттями в сфері мистецтвознавства, з хронологічними етапами розвитку стилів, напрямів, течій в історії мистецтва країн Сходу, Західної Європи, Росії та України, у визначенні місця українського мистецтва у великому обсязі світової художньої культури.

Завдання: об'єднати загальні теоретичні знання з можливістю їх використання на практиці, можливістю конкретного аналізу суспільних явищ та художніх цінностей; крім цього, завдання повинні виявити світоглядні позиції фахівця, його загальну культуру в цілому, здатність використовувати ці надбання у вирішенні актуальних проблем сучасності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває **загальні компетентності:**

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів образотворчого мистецтва.
- Розвиток критичного та наукового мислення студентів.
- Здатність володіти державною та іноземними мовами, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, вміння влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність здійснювати пошук, збереження, обробку та редагування професійної інформації з різних джерел з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; вміти самостійно поглиблювати знання в рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації, прагнути до саморозвитку, постійного підвищення кваліфікації та майстерності.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та генерувати нові ідеї (креативність).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; презентувати результати власної художньо-творчої діяльності.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здатність розуміти сутність мистецьких явищ та використовувати візуальне мистецтво як засіб формування глядацької свідомості та естетичного середовища.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності:

- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу.
- Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології сучасного образотворчого мистецтва; оцінювати нові відомості та інтерпретації у контексті формування цілісної картини розвитку сучасного мистецтва протягом його історії.
- Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчій діяльності, аргументовані знання художніх стилів різних епох та володіння академічними і сучасними техніками, прийомами та методиками, спроможність до професійного спілкування щодо актуальних проблем мистецтвознавства.
- Здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу у мистецтвознавчій, творчій та дослідницькій діяльності; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.
- Здатність володіння сучасною культурою мистецтвознавчого дослідження, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
- Здатність застосовувати базові знання провідних художньо-теоретичних систем та

концепцій, історичних та мистецьких процесів розвитку українського образотворчого мистецтва в творчій та мистецтвознавчій діяльності.

- Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності; використовувати професійно профільовані знання в творчій діяльності, пов'язаній з проектуванням та створенням, здійснювати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації, необхідної для виконання завдань професійної діяльності.

- Здатність працювати в колективі і команді, ефективно взаємодіяти з колегами, керівництвом, учнями

Після вивчення дисципліни **очікувані результати:**

Знання:

- Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.

- Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток.

- Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення.

- Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.

- Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.

- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.

Уміння:

- Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.

- Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.

- Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід

- Вміння орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.

Комунікативні компетентності:

- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі.

- Готовність популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

- Здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування,

обговорення проблем мистецького спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.

- Здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки.

Автономія і відповідальність:

- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

- Здатність аналізувати соціально та особистісне значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

- Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат у освітньому середовищі, демонструвати принциповість, вміння відстояти власну думку, протистояти небажаному впливу, але і мати толерантність, вміння пристосовуватися, ефективно діяти в соціальних умовах, що постійно змінюються

- Здатність орієнтуватися в різних життєвих ситуаціях, ефективно працювати в сучасному суспільстві з ринковою економікою, формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Блок/модуль I

Розділ 1. Виникнення образотворчого мистецтва

Тема 1. *Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства*

Проблема походження мистецтва, теорії походження мистецтва (теорія «макаронів», теорія руки, теорія гри тощо). Етапи розвитку мистецтва первісного суспільства: палеоліт, мезоліт, неоліт, доба бронзи. Синкретизм як основа мистецтва первісного суспільства. Основні характеристики етапів первісного мистецтва в створенні образів тварин і людини (печерний живопис, наскальна графіка, пластика). Зародження архітектури. Типи мегалітичних споруд первісного суспільства.

Мистецтво палеоліту, неоліту та епохи міді-бронзи на території України (Мізинська стоянка, Кам'яна Могила; антропоморфні стели), особливості художньої культури Трипілля (будівництво, кераміка, орнамент). Скіфо-сарматське мистецтво на території України. Характерні риси в розвитку художньої культури скіфів, «царські» кургани скіфської знаті; специфічні риси скіфського «звіриного стилю». Сарматське мистецтво – наслідування художніх традицій скіфів і утворення самобутнього так званого нового звіриного поліхромно-інкрустаційного стилю.

Розділ 2. Мистецтво Стародавнього Сходу

Тема 1. *Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет*

Специфіка мистецтва східних цивілізацій. Вплив географічних умов на зміст художніх характеристик архітектурних споруд, скульптури та живопису Дворіччя і Стародавнього Єгипту. Характерні ознаки мистецтва Дворіччя (Шумеро-Аккадський, Ассирійський, Вавилонський періоди). Мистецтво Давнього Єгипту – класична модель канонічної культури. Основні етапи розвитку мистецтва Єгипту (Давнє, Середнє, Нове та Пізнє царства). Релігійні уявлення давніх єгиптян та їх відображення в мистецтві. Пантеон богів. Роль культу смерті в формуванні змісту і форм мистецтва, значення канону в створенні художньої програми єгипетського мистецтва. Єдність архітектури і скульптури. Скульптурний портрет та його специфіка. Живопис Давнього Єгипту.

Розділ 3. Мистецтво Античного світу

Тема 1. *Античне мистецтво Давньої Греції*

Поняття «античність». Основні етапи розвитку образотворчого мистецтва античності. Крито-мікенська культура як важлива ланка в мистецтві Стародавнього світу. Специфіка грецької цивілізації. Періодизація мистецтва Стародавньої Греції: гомерівській період, періоди архаїки, класики та еллінізму. Роль міфології в світосприйнятті давніх греків і художньому світобаченні. Міфологія як основа античного мистецтва. Образ людини в античному мистецтві та його еволюція (боги, куриси, кори, атлети, герої). Ідеал калокагатії, пошуки ідеального канону в створенні гармонійного образу людини. Домінанта пластичного бачення світу в мистецтві Давньої Греції. Ордерна система грецької архітектури, її співмірність людині, основні типи будівель і споруд давньогрецької архітектури.

Тема 2. *Мистецтво етрусків та Стародавнього Риму*

Особливості та періодизація розвитку мистецтва Стародавнього Риму. Мистецтво етрусків: міфологічні уявлення, поховальна скульптура, скульптурні образи богів. Специфіка сприйняття давньогрецького мистецтва в художній культурі Стародавнього Риму. Пафос практичності в мистецтві Стародавнього Риму. Характерні риси мистецтва Республіканського Риму, Принципату Августа та періоду Римської імперії. Типологія римського скульптурного портрету, формування технічних прийомів у досягненні виразності образу людини. Архітектурні та інженерні споруди Стародавнього Риму.

Розвиток античної культури і мистецтва на теренах України IV - VI ст. до н.е., специфіка виникнення колоніальних міст-полісів у Причорномор'ї. Мистецтво причорноморських античних міст-колоній: Боспор, Херсонес, Ольвія. Мистецтво Таврії. Храми, скульптура, теракотові танагрські статуетки. Традиції античного мистецтва на теренах України.

Розділ 4. Мистецтво Середньовічної Європи та Київської Русі

Тема 1. *Мистецтво європейського Середньовіччя*

Поняття «Середньовіччя» в контексті розвитку європейського мистецтва. Основні етапи розвитку мистецтва західноєвропейського середньовіччя доби переселення народів. Сакральний характер середньовічної культури, домінуюче положення релігійного мистецтва. Мистецтво романського стилю, основні типи архітектурних споруд. Книжкова мініатюра епохи Каролінгів. Періодизація й специфічні риси готичного мистецтва. Символіка художнього образу готичного собору, собор як зразок утворення синтезу мистецтв: роль і місце скульптурного оздоблення, художнє значення мистецтва вітражу.

Етапи розвитку візантійського мистецтва та специфіка візантійської художньої системи.. Модель світу в візантійському мистецтві, символіка і принципи синтезу мистецтв в православному храмі. Утворення іконографії православного мистецтва.

Тема 2. *Мистецтво Київської Русі після хрещення. Давньоруське мистецтво*

Мистецтво стародавніх слов'ян та народне мистецтво українців. Розселення слов'ян в VI – X ст. Виникнення східнослов'янської народності. Відображення світогляду слов'ян у міфологічних образах.

Роль торгівельно-культурних і політичних зв'язків з Візантією. Зародження християнства. Мистецтво Київської Русі (IX – XII ст.). Софія Київська (1017 - 1027) як відображення моделі світу та релігійних уявлень Київської Русі; використання різноякісних просторових чинників у вирішенні храмового інтер'єру. Типологічна спільність храмової архітектури, монументальної мозаїки і фрески, іконопису в синтезі літургійного дійства. Розвиток типів православного храму на Русі. Малярство Київської Русі, основні іконографічні типи в іконописі. Мистецтво Володимиро-Суздальської та Московської архітектурних і живописних шкіл. Видатні іконописці Ф. Грек, А. Рубльов, Діонісій.

Розділ 5. Теорія образотворчого мистецтва

Тема 1. *Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва.*

Специфіка мистецтва як виду культури та його місце в системі мистецтв, витoki та функціональна роль образотворчого мистецтва. Художник і своєрідність художньої діяльності. Художній образ, алегорія, символ. Твір мистецтва як система художніх образів. Функції мистецтва. Підходи до класифікації мистецтва. Основні види та типи мистецтв, місце образотворчого мистецтва в загальній системі мистецтв, типологія видів образотворчого мистецтва (скульптура, живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво), їх виразні засоби в створенні художнього образу. Жанрова класифікація основних видів образотворчого мистецтва, історико-культурна динаміка видів і жанрів мистецтва, характеристика основних жанрів та їх підвидів.

Тема 2. *Стили, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття. Архітектура як вид мистецтва*

Поняття «творчій метод», «художній стиль», «напря́м», «художня течія» в мистецтві. Хронологічні межі основних історичних художніх стилів. Особливості архітектури як виду мистецтва, її роль в синтезі мистецтв і стильовому формоутворенні. Основні види та типи архітектурних споруд, основні складові будівлі, виразні засоби створення художнього образу в архітектурі. Фасад та його значення у формуванні художнього образу архітектури. Композиційні прийоми, матеріал, колорит, архітектурні деталі, декор та інші засоби виразності архітектурного образу.

VI СЕМЕСТР. БЛОК/МОДУЛЬ II

Розділ 1. Мистецтво Відродження

Тема 1. *Мистецтво італійського Відродження*

Визначення понять «Відродження», «Ренесанс», історичного ходу ренесансної культури Схід-Захід. Специфіка періодизації італійського Відродження, характеристика умов формування гуманістичних процесів та їх відображення в розвитку образотворчого мистецтва та архітектури. Зміни уявлень про простір і час під впливом наукових відкриттів. Проблеми простору, композиції, світла, кольору в основних школах живопису італійського Відродження (Флоренція, Рим, Венеція). Людина в мистецтві італійського Ренесансу. Антропоцентризм художньої картини світу. Ренесансний універсалізм особистості, його прояви в творчості Л. да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Тиціана. Ренесансний синтез мистецтв: розвиток архітектури, скульптури, графіки та ужиткового мистецтва.

Тема 2. *Мистецтво Північного Відродження*

Специфіка та хронологічні межі Північного Відродження. Ускладненість світосприйняття майстрами Північної Європи. Відображення народних традицій в мистецтві Північного Відродження. Людина в мистецтві Північного Ренесансу в порівнянні з розумінням образу людини в італійському Відродженні. Шляхи засвоєння новітніх принципів зображення людини в Нідерландах (Я. ван Ейк, І.Босх, П.Брейгель Ст.), Німеччині (А.Дюрер, Г.Гольбейн, Л.Кранах), Франції (Ж.Клуе), Іспанії (Ель Греко). Ман'єризм як завершальний етап епохи Відродження.

Розділ 2. Мистецтво Європи XVII – XVIII ст.

Тема 1. *Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм*

Характеристика епохи Нового часу. Формування ранньобуржуазної культури. Переворот в сфері природничих наук. Особливості змін світогляду людини, драматизм світосприйняття,

вплив нового світогляду на мистецтво. Ієрархія системи жанрів образотворчого мистецтва в XVII ст.: «високі» та «низькі» жанри. Стильові проявлення епохи. Стель бароко, його основні художні риси в творчості італійських художників (А.Карраччі, Л.Берніні, М.Караваджо), художників Фландрії (П.П.Рубенс, А. Ван Дейк, Я.Йорданс, Ф.Снейдерс), Голландії («малі голландці», Я.Вермеєр, Рембрандт), Іспанії (Д.Веласкес, Б.Е.Мурільо). Реалістичні риси в творчості видатних митців епохи різних країн; французька школа «живописної реальності». Стель класицизм в творчості французьких художників (Н.Пуссен, К.Лоррен).

Тема 2. *Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм*

Специфіка європейського мистецтва першої половини XVIII ст. як «галантного сторіччя». Формування стилю рококо у французькому мистецтві. Особливості архітектурних споруд нового стилю (готель Субіз у Парижі). Основні представники рококо в живописі (А.Ватто, Ф.Буше, О.Фрагонар). Становлення світоглядних уявлень і художньої картини світу Просвітництва. Основні стилі та напрями в мистецтві Просвітництва. Епоха Просвітництва в Англії та Франції, відображення її ідеалів в мистецтві класицизму, творчість Ж.-Л.Давіда. Просвітницький реалізм Ж.-Б.С.Шардена. Елементи сентименталізму в мистецтві епохи Просвітництва. Творчість Ж.-Б.Греза у Франції. Елементи класицизму та сентименталізму у Т.Гейнсборо, Дж.Рейнолдса – засновників англійського портрету.

Тема 3. *Російське та українське мистецтво XVIII ст.*

Специфічні умови переходу Росії та України до культури світського типу. Формування нової культури європейського зразка. Поява авторства в мистецтві. Взаємовідношення російського та українського мистецтва. Парсуна як попередній шлях світського портрету. Специфіка існування стилів бароко та рококо: архітектурні споруди Ф.Б.Растреллі в Санкт-Петербурзі та Києві. Стель класицизм у російській столиці та українських містах, його проявлення в архітектурі, живописі Києва, Лівобережжя, Слобожанщини, Одеси. Роль і місце портретного живопису в новому відношенні до людини в другій половині сторіччя. Значення Петербурзької Академії мистецтв в зростанні професійної майстерності російських та українських художників. Творчість видатних російських живописців українського походження Д.Левицького, В.Боровиковського, А.Лосенко. Архітектура, скульптура та живопис Львова, специфіка розвитку окремих видів мистецтва (меморіальна скульптура), стильовий синтез у львівському міському середовищі.

Розділ 3. Мистецтво України XVIII ст.

Тема 1. *Українське мистецтво XVIII ст.*

Специфіка формування в Україні нової культури європейського зразка, особливості розвитку українського мистецтва. Стилї бароко та рококо в архітектурі (творчість Ф.Б.Растреллі в Києві). Просвітництво, класицизм і сентименталізм, їх проявлення в архітектурі Києва, Лівобережжя, Слобожанщини, Одеси, в живописі України. Архітектура, скульптура та живопис Львова, специфіка розвитку окремих видів мистецтва (меморіальна скульптура), стильовий синтез у львівському міському середовищі. Паркове мистецтво в Україні (Софійський парк в Умані).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	Р	С	Р	С
	у тому числі		у тому числі	

		Л	П	лаб	інд.	Консультації	СРС		Л	П	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Блок/модуль І														
Розділ 1. Виникнення образотворчого мистецтва														
Тема 1. <i>Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства</i>	8	2	2				4							
Разом за розділом 1	8	2	2				4							
Розділ 2. Мистецтво Стародавнього Сходу														
Тема 1. <i>Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет, країни Давнього Сходу</i>	8	2	2				4							
Разом за розділом 2	8	2	2				4							
Розділ 3. Мистецтво Античного світу														
Тема 1. <i>Античне мистецтво Давньої Греції</i>	8	2	2				4							
Тема 2. <i>Мистецтво етрусків та Стародавнього Риму</i>	8	2	2				4							
Консультації	2					2								
Разом за розділом 3	18	4	4			2	8							
Розділ 4. Мистецтво Середньовічної Європи та Київської Русі														
Тема 1. <i>Мистецтво європейського Середньовіччя</i>	6	2	2				2							
Тема 2. <i>Мистецтво Київської Русі після хрещення. Давньоруське мистецтво</i>	4		2				2							
Разом за розділом 4	10	2	4				4							
Розділ 5. Теорія образотворчого мистецтва														

Тема 1. <i>Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва</i>	8	2	2			4								
Тема 2. <i>Стилі, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття. Архітектура як вид мистецтва</i>	6		2			4								
Консультації	2					2								
Разом за розділом 5	16	2	4			2	8							
Усього годин	60	12	16			4	28							
Блок/модуль II														
Розділ 1. Мистецтво Відродження														
Тема 1. <i>Мистецтво італійського Відродження</i>	10	2	2			6								
Тема 2. <i>Мистецтво Північного Відродження</i>	10	2	2			6								
Консультації	2					2								
Разом за розділом 1	22	4	4			2	12							
Розділ 2. Мистецтво Європи XVII – XVIII ст.														
Тема 1. <i>Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм</i>	12	4	2			6								
Тема 2. <i>Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	10	2	2			6								
Тема 3. <i>Російське мистецтво XVIII ст.</i>	8	2	2			4								
Разом за розділом 2	30	8	6			16								
Розділ 3. Мистецтво України XVIII ст.														
Тема 4. <i>Українське мистецтво XVIII ст.</i>	8	2	2			4								
Разом за розділом 3	8	2	2			4								
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-			
Усього годин	60	14	12			2	32							

Усього годин на рік	120	26	28			6	60								
---------------------	-----	----	----	--	--	---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	
2		
...		

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	
2		
...		

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Блок/модуль I	
1	<i>Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства</i>	2
2	<i>Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет</i>	2
3	<i>Античне мистецтво Давньої Греції</i>	2
4	<i>Мистецтво етрусків та Стародавнього Риму</i>	2
5	<i>Мистецтво європейського Середньовіччя</i>	2
6	<i>Мистецтво Київської Русі після хрещення. Давньоруське мистецтво</i>	2
7	<i>Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва</i>	2
8	<i>Стили, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття</i>	2
	Блок/модуль II	
1	<i>Мистецтво італійського Відродження</i>	2
2	<i>Мистецтво Північного Відродження</i>	2
3	<i>Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм</i>	2
4	<i>Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	2
5	<i>Російське мистецтво XVIII ст.</i>	2
6	<i>Українське мистецтво XVIII ст.</i>	2
	Разом	26

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		ГОДИН
	Блок/модуль I	
1	<i>Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства</i>	4
2	<i>Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет</i>	4
3	<i>Античне мистецтво Давньої Греції</i>	4
4	<i>Мистецтво етрусків та Стародавнього Риму</i>	4
5	<i>Мистецтво європейського Середньовіччя</i>	2
6	<i>Мистецтво Київської Русі після хрещення. Давньоруське мистецтво</i>	2
7	<i>Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва</i>	4
8	<i>Стилі, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття</i>	4
	Блок/модуль II	
1	<i>Мистецтво італійського Відродження</i>	6
2	<i>Мистецтво Північного Відродження</i>	6
3	<i>Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм</i>	6
4	<i>Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	6
5	<i>Російське мистецтво XVIII ст.</i>	4
6	<i>Українське мистецтво XVIII ст.</i>	4
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Історія образотворчого мистецтва»:

- навчальні заняття;
- самостійна робота студентів;
- робота в науковій бібліотеці ЦДПУ імені В. Винниченка та мережі Інтернет;
- контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

- лекція з використанням хронологічних схем та ілюстрацій;
- практичне заняття;
- консультація;
- залік.

У процесі вивчення дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;
- аналітичний;

За основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка;

За системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

За джерелами знань:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція;
- наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

11. Форми контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

11.1. Поточний контроль

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка аналітичних текстів;
- систематичність роботи на лабораторних заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;

- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки; виконання письмових завдань:
- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

11.2. Підсумковий (семестровий) контроль

З дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Екзамен виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Блок/модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота								МКР	Сума (диф. залік)
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3		Розділ 4		Розділ 5			
Т 1	Т 1	Т 1	Т 2	Т 1	Т 2	Т 1	Т 2		
4 - 10	4 - 10	4 - 10	4 - 10	4 - 10	5 - 10	2 - 8	2 - 7	1 - 5	През.
									5 - 20
									35-100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Блок/модуль 2

Поточне тестування та самостійна робота								МКР	Екз.	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3					
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6			1 - 6	40	100
5 - 9	5 - 9	5 - 9	5-9	5-9	4 - 9					

T1, T2 ... T6 – теми розділів/змістових модулів.

Розподіл балів, які отримують студенти за виконання окремих завдань

Тема	Пр.	Сам. роб.	Завдання	Бали	Сума
			Блок/модуль I		
Т 1	1	1	1. Аналіз основних проблем мистецтва та художніх пам'яток періоду, що розглядається в темі. 2. Заповнення хронологічної таблиці 3. Словник термінів до теми заняття. 4. Відповіді на питання і доповнення.	1 - 2 1 - 2 1 - 2 1 - 4	4 - 10
Т 2	2	2	1. Аналіз основних проблем мистецтва та художніх пам'яток періоду, що розглядається в темі. 2. Заповнення хронологічної таблиці 3. Словник термінів до теми заняття. 4. Відповіді на питання і доповнення.	1 - 2 1 - 2 1 - 2 1 - 4	4 - 10
Т 3	3	3	1. Аналіз основних проблем мистецтва та художніх пам'яток періоду, що розглядається в темі. 2. Заповнення хронологічної таблиці 3. Словник термінів до теми заняття. 4. Відповіді на питання і доповнення.	1 - 2 1 - 2 1 - 2 1 - 4	4 - 10
Т 4	4	4	1. Аналіз основних проблем мистецтва та художніх пам'яток періоду, що розглядається в темі. 2. Заповнення хронологічної таблиці 3. Словник термінів до теми заняття. 4. Відповіді на питання і доповнення.	1 - 2 1 - 2 1 - 2 1 - 4	4 - 10
Т 5	5	5	1. Аналіз основних проблем мистецтва та художніх пам'яток періоду, що розглядається в темі. 2. Заповнення хронологічної таблиці 3. Словник термінів до теми заняття. 4. Відповіді на питання і доповнення.	1 - 2 1 - 2 1 - 2 1 - 4	4 - 10
Т 6	6	6	1. Аналіз основних проблем мистецтва та художніх пам'яток періоду, що розглядається в темі. 2. Заповнення хронологічної таблиці 3. Опис та аналіз ікони в експозиції КХМ 4. Словник термінів до теми заняття. 5. Відповіді на питання і доповнення.	1 - 2 1 - 2 1 - 2 1 - 2 1 - 2	5 - 10
Т 7	7	7	1. Опис та аналіз твору мистецтва (картини, скульптури або графіки) 2. Словник термінів до теми заняття.	1 - 6 1 - 2	2 - 8
Т 8	8	8	1. Опис та аналіз архітектурної пам'ятки 2. Словник термінів до теми заняття.	1 - 5 1 - 2	2 - 7
МКР			МКР		1 - 5
ІНДЗ			Підсумкова презентація		5 - 20
			РАЗОМ	35 - 100	35 - 100

			Блок/модуль II		
Т 1	1	1	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі, аналіз художніх пам'ятників. 2. Заповнення розділу «Характерні риси мистецтва» в хронологічній таблиці. 3. Відповіді на питання і доповнення. 4. Словник термінів до теми заняття.	1 - 2 1 - 2 2 - 3 1 - 2	5 - 9
Т 2	3	3	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі, аналіз художніх пам'ятників. 2. Заповнення розділу «Характерні риси мистецтва» в хронологічній таблиці. 3. Відповіді на питання і доповнення. 4. Словник термінів до теми заняття.	1 - 2 1 - 2 2 - 3 1 - 2	5 - 9
Т 3	4	4	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі, аналіз художніх пам'ятників. 2. Відповіді на питання і доповнення. 3. Словник термінів до теми заняття.	1 - 2 3 - 5 1 - 2	5 - 9
Т 4	5	5	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі, аналіз художніх пам'ятників. 2. Заповнення таблиці «Характерні риси провідних стилів у творчості видатних майстрів європейського живопису XVIII ст.» 3. Відповіді на питання і доповнення. 4. Словник термінів до теми заняття.	1 - 2 1 - 2 2 - 3 1 - 2	5 - 9
Т 5	6	6	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі, аналіз художніх пам'ятників. 2. Відповіді на питання і доповнення. 2. Словник термінів до теми заняття.	1 - 2 3 - 5 1 - 2	5 - 9
Т 6	6	6	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі, аналіз художніх пам'ятників. 2. Відповіді на питання і доповнення. 2. Словник термінів до теми заняття.	1 - 2 2 - 5 1 - 2	4 - 9
МКР			МКР	1 - 6	1 - 6
Екз.			Екзамен	5 - 40	5 - 40
			РАЗОМ	35 - 100	35 - 100

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Історії образотворчого мистецтва» в процесі виконання практичних завдань (до заліку)

1. Поточне оцінювання здійснюється протягом всього семестру в процесі виконання завдань на практичних заняттях, на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять або при бажанні підвищити попереднє оцінювання).

7 – 9 б. - студент отримує в тому випадку, якщо він продемонстрував досконале знання та розуміння понятійного апарату з теми заняття, вільне оперування класифікаціями видів та

жанрів образотворчого мистецтва, поняттям стилю та напрямку мистецтва, відповідь на поставлені до самостійного осмислення питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

4 – 6 б. - виставляється за відповідь, яка майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 3 б. – виставляється за неповну, фрагментарну відповідь. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, у відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У тексті і відповіді на питання наявні фактичні та мовленнєві помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені поняття з теми, дає відповідь у формі висловлювання (судження), крім того відповідь має не самостійний характер і грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Історії образотворчого мистецтва» в процесі виконання самостійних завдань

До самостійного опрацювання кожної теми надається певна кількість годин. Оцінки за самостійну роботу виставляється за результатами виконання окремих завдань за шкалою від 1 до 10 б.

7 – 9 б. - студент отримує в тому випадку, якщо матеріал, що був підготовлений самостійно (зокрема написаний реферат за обраною темою, самостійно описані та проаналізовані художні твори, виконаний словник термінів, самостійно заповнена графа хронологічної таблиці), має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

4 – 6 б. - виставляється за завдання, які виконані у повному обсязі, мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У певних завданнях трапляються окремі неточності, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 3 б. – виставляється за виконання завдань у неповному обсязі. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. Студент використовує лише

окремі знання у новій навчальній ситуації. У тексті реферату та аналізі і описі творів, а також у заповненій хронологічній таблиці наявні фактичні помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, прзглядає лише розрізнені поняття з теми, аналізує твори неглибоко, аналіз не має самостійного характеру, у заповненій хронологічній таблиці є грубі фактичні помилки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Історії образотворчого мистецтва» в процесі екзамену

Підсумковий (семестровий) контроль. Екзамен виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Оцінка за відповіді на екзаменаційні білети виставляється за шкалою від 5 до 40 б.

35 - 40 б. – студент отримує в тому випадку, якщо він продемонстрував досконале знання та розуміння понятійного апарату, вільне оперування термінологією, відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу, демонструє творче застосування знань при переформатуваннях запитання, у відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.

26 – 34 б. – виставляється за відповідь, яка майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

16 - 25 б. – виставляється за неповну, фрагментарну відповідь. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

5 – 15 б. – виставляється, якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені поняття з теми, дає відповідь у формі висловлювання (судження), крім того відповідь має грубі фактичні та мовленнєві помилки.

0 – 4 б. – виставляється за відповідь, яка демонструє невідповідність студенту до екзамену, бали надаються за окремі висловлення, вміння аналізувати або впізнати твори за репродукціями.

Таблиця критеріїв оцінювання

Фахові компетентності	Показники	Бали
<p>1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу.</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p><u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 - 5</p>
<p>2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології сучасного образотворчого мистецтва; оцінювати нові відомості та</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи. 3. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 3</p>

<p>інтерпретації у контексті формування цілісної картини розвитку сучасного мистецтва протягом його історії.</p>	<p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід</p>	<p>1 – 5</p> <p>1 - 5</p>
--	--	---------------------------

<p>3. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчій діяльності, аргументовані знання художніх стилів різних епох та володіння академічними і сучасними техніками, прийомами та методиками, спроможність до професійного спілкування щодо актуальних проблем мистецтвознавства.</p>	<p><u>Знання:</u></p> <p>1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.</p> <p>2. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>3. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 – 5</p> <p>1 - 5</p>
---	---	--

	<p>мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.</p>	
<p>4. Здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу у мистецтвознавчій, творчій та дослідницькій діяльності; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення. 3. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва. 4. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи. 5. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 – 3</p> <p>1 – 5</p>

	інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.	1 - 5
5. Здатність володіння сучасною культурою мистецтвознавчого дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	<u>Знання:</u> 1. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел. 2. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. <u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Вміння орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.	1 – 3 1 – 4 1 – 5 1 - 4
6. Здатність застосовувати базові знання провідних художньо-теоретичних систем та концепцій, історичних та мистецьких процесів розвитку українського образотворчого мистецтва в творчій та мистецтвознавчій діяльності.	<u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток. 3. Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і	1 – 4 1 – 3 1 – 4

	<p>виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення.</p> <p>4. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>5. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.</p>	<p>1 - 4</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 3</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 3</p>
<p>7. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності; використовувати професійно профільовані знання в творчій діяльності, пов'язаній з проектуванням та створенням, здійснювати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації, необхідної для виконання завдань професійної діяльності.</p>	<p><u>Знання:</u></p> <p>1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.</p> <p>2. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>3. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>2. Здатність спілкуватися з</p>	<p>1 - 4</p> <p>1 - 4</p> <p>1 - 3</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 3</p>

	представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик.	
--	--	--

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Силабус з дисципліни «Історія образотворчого мистецтва».
2. Презентації лекцій (в електронному варіанті).
3. Кириченко О.І. Методичні рекомендації до самостійних робіт з дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» (ОК11) для студентів мистецького факультету за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2018. 43 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Баженов О.Л. Історія первісного суспільства: навчально-методичний посібник для студентів історичного факультету денної форми навчання / О.Л. Баженов. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2014. 296 с.
2. Великие художники: их жизнь, вдохновение и творчество. К.: ООО «Иглмосс Юкрейн», 2003 (Серия альбомов).
3. Історія української архітектури / Ю.С.Асєєв, В.В.Вечерський, О.М.Годованук та ін.; За ред. В.І.Тимофійєнка. К.: Техніка, 2003. 472 с.
4. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. У 3 ч. Львів, 2003 – 2005: Ч.І. 256 с., Ч.ІІ. 268 с.
5. Кримський С. Софія Київська: Ефект високого неба // Україна Incognita. К., 2002
6. Матъє М.Э. Искусство Древнего Египта. М.: Изд-во В.Шевчук, 2010. 656 с.
7. Пунин А.Л. Искусство Древнего Египта. Раннее царство. Древнее царство. СПб, 2008. 464 с. (Серия: «Новая история искусства»).
8. Райс Д.Т. Искусство Византии / Ред. В.Н. Тяжелов; пер. М.И. Майская, К.И. Панас. М.: Слово/Slovo, 2002. 254 с.
9. Флиттнер Н.Д. Культура и искусство Двуречья и соседних стран. СПб., 2008. 358 с.

Допоміжна

1. Афанасьева В., Луконин В., Померанцева Н. Искусство Древнего Востока / Под общ. ред. И.С. Кацнельсона. М.: Искусство, 1976. 375 с. (Серия: «Малая история искусств»).
2. Бартенев И. А. Очерки истории архитектурных стилей: Уч. пос. М.: Изобр. иск-во, 1983. 386 с.
3. Белецкий П. Украинская портретная живопись XVII – XVIII вв. Л.: Искусство, 1981. 256 с.
4. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII - XVIII століть. К.: Мистецтво, 1981. 159 с.
5. Власов В.Г. Стили в искусстве. Словарь (архитектура, графика, декоративно-прикладное искусство, живопись, скульптура). В 3-х тт. СПб., 1995 – 1997: Т. 1. 1995. 672 с. Т. 2. А - Л. 1996. 543 с. Т. 3. М - Я. 1997. 655 с.
6. Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. Вып. 1: От древнейших времен по XVI век Очерки. М.: Искусство, 1987. 319 с.
7. Дмитриева Н.А., Виноградова Н.А. Искусство Древнего мира. М., 1986. 208 с.
8. История искусства зарубежных стран: Первобытное общество, Древний Восток, Античность. Учебник. В 3-х тт. Т. 1 / Под ред. М.В. Доброклонского, А.П. Чубовой. Ленинград, 1981. 384 с.
9. Колпинский Ю.Д., Бритова Н.Н. Искусство этрусков и Древнего Рима. М.: Искусство, 1982. 522 с.
10. Кримський С. Менталітет українського барокко // Розбудова держави. 1999. № 7-12. С. 126-135
11. Ничкало С.А. Мистецтвознавство: короткий тлумачний словник. К.: Либідь, 1999. 207 с.
12. Овсійчук В.А. Українське мистецтво XIV – першої половини XVIII століття. К.: Оберіг, 1985. 269 с.
13. Соколов Г.И. Искусство Древнего Рима. Архитектура. Скульптура. Живопись. Прикладное искусство. Кн. для учащихся. М.: Просвещение, 1996. 224 с.
14. Соколов Г.И. Искусство этрусков. М.: Искусство, 1990. 319 с.
15. Степовик Д. Історія української ікони X - XX століть. К.: Либідь, 1996. 436 с.

Наукові статті канд. мистецтвознавства О.І. Кириченко

1. Міждисциплінарний підхід до аналізу художніх творів у навчальному процесі майбутніх учителів образотворчого мистецтва // Наукові записки. Ред. кол.: В.В.Радул, В.А. Кушнір та ін. Випуск 139. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2015. 316 с. С. 69-73
2. Икона «Богородица с отроком» («Богородица Благодатное Небо») в собрании Кировоградского областного художественного музея (Украина) // Икона как образ мира и мир образов: материалы XII межрегионального научно-практического семинара «Культурологические штудии». Киров, 22–23 октября 2015 г. / [отв. ред. Н. О. Осипова]. Киров: ООО «Издательство «Радуга-ПРЕСС», 2015. 98 с. С. 66-71
3. Категорія художнього образу як проблема естетичного освоєння світу в процесі творчої діяльності студентів художньо-графічного відділення / Олена Кириченко // Наукові записки. Ред. кол.: В.Ф.Черкасов, В.В.Радул, Н.С. Савченко та ін. Випуск 144. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2016. 298 с. С. 32-37

Інформаційні ресурси

1. Британська галерея Тейт. Лондон (колекція) // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://gallerix.ru/album/Tate>
2. Ватиканські музеї // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.christusrex.org/www1/vaticano/0-Musei.html>
3. Віртуальний каталог російських ікон // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://old-ru.ru/10.html>

4. Галерея Уффіці. Флоренція // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_italii/49-galereya-uffici-vo-florencii.html
5. Державна Третяковська галерея. Москва // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_rossii/14-gosudarstvennaya-tretyakovskaya-galereya.html
6. Державний музей образотворчих мистецтв ім. О.С. Пушкіна. Москва // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.arts-museum.ru/events/>
7. Державний Російський музей. Санкт-Петербург // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_rossii/13-russkiy-muzeu-v-sankt-peterburge.html
8. Державний Ермітаж. Санкт-Петербург // [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.hermitage-museum.org/html/ru
9. Державні музеї, Берлін // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.smb.museum/museen-und-einrichtungen.html>
10. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XV – XVIII ст. К.: Наукова думка, 1983. 180 с. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://shron.chtyvo.org.ua/Zholtoivskiy_Pavlo/Khudozhnie_zhyttia_na_Ukraini_v_XVI-XVIII_st.pdf
11. Каган М.С. Морфологія мистецтва. М. - Л., 1972. 428 с. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://padaread.com/?book=44660>
12. Київський національний музей російського мистецтва // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmrm.com.ua/>
13. Культура і мистецтво Давнього Єгипту // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.egyptolog.ru/iskusstvo/iskusstvo.htm>
14. Лувр. Париж // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://louvre.historic.ru/>
15. Мистецтво первісного суспільства // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kemsu.ru/rus/preart-diff.html>
16. Музей Д'Орсе. Париж // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.vparis.net/kvartal-sen-zhermen/muzej-orse-v-parizhe-mus-e-d-orsay.html>
17. Музей Метрополітен, Нью-Йорк // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://gallerix.ru/album/Met>
18. Музей Прадо. Мадрид // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nearyou.ru/Op Prado/Op Prado.html>
19. Національна галерея мистецтв. Вашингтон (колекція) // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://gallerix.ru/album/NGA>
20. Первісна культура // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ellib.org.ua/books/files/culture/ukrinterncul/p4.html>
21. Петракова А.Е. Искусство Древнего Востока / Науч. ред. А. В. Корнилова // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ereading.me/bookreader.php/1023271/Petrakova__Iskusstvo_Drevnego_Vostoka.html
22. Рейксмузеум, Амстердам // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://muzei-mira.com/muzei_gollandii/73-reyksmuzeum-v-amsterdame.html

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни (РНП) є нормативним документом Університету і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.
2. РНП визначає рамки технології навчання шляхом розподілу навчального часу за видами занять, розподілу контрольних заходів та індивідуальних семестрових завдань.
3. РНП розробляється викладачем на основі відповідної навчальної програми і робочого навчального плану спеціальності певної форми навчання на кожний рік навчання.
4. РНП розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри до 1 вересня поточного року навчання.
5. Кафедра може вносити зміни до форми та змістового наповнення «Робочої програми навчальної дисципліни» залежно від специфіки освітнього процесу.

6. Оновлення РНП може стосуватися будь-яких її компонентів з урахуванням розвитку науки, техніки, культури, змін чинного законодавства у сфері освіти і науки.

7. Перезатвердження РНП може бути без змін з формулюванням:

«РНП дисципліни розглянута і перезатверджена без змін на засіданні кафедри _____ (назва кафедри, за якою закріплена дисципліна) від _____ року, протокол № _____».

8. Формат бланка – А4 (210×297 мм).

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ (АКТУАЛІЗАЦІЇ)
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Дата засідання кафедри			
Номер протоколу			
Підпис завідувача кафедри			

Робоча програма навчальної дисципліни розглянута й перезатверджена на засіданні кафедри _____ (назва кафедри, за якою закріплена дисципліна) від _____ року, протокол № _____.

Зав. кафедрой _____

Вніс зміни до програми « _____ » _____ 20__ р.	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
	« _____ » _____ 20__ р., протокол № _____ Завідувач кафедри _____
Вніс зміни до програми « _____ » _____ 20__ р.	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
	« _____ » _____ 20__ р., протокол № _____ Завідувач кафедри _____

Вніс зміни до програми « _____ » _____ 20__ р.	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____ « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____ Завідувач кафедри _____
---	--